

Kulturarv Östergötland

NR 2 2011

Äldsta bilden från Östergötland?

I serien "Månadens bild" presenterar vi nu i juni ett fotografi från 1845 som föreställer Schwarziska huset i Norrköping. Bilden finns i Östergötlands museums arkiv och vi frågar oss om detta är den äldsta bilden som finns från Östergötland.

Ni läsare kanske vet mer? Har ni tips på riktigt gamla bilder så hör av er.

Om detta fynd och den lyckade kulturarvsdagen i Norrköping, register över fotografer, Motalaelever som arbetar med platser och en massa annat spännande kan ni läsa i detta Nyhetsbrev. Ha en skön sommar!

Äldsta bilden

Nyligen upptäcktes en mycket gammal bild i Östergötlands museums stora fotografiska samling. Efter en del efterforskningar kunde bilden dateras till år 1845 och är i så fall det för oss äldsta kända fotografiet från länet. Vi ska då ha i minne att "fotografiets födelse" brukar dateras till 1839, endast sex år innan denna bild togs.

Fotografiet är taget av stockholmare Johan Wilhelm Bergström och föreställer det Schwarziska huset vid strömmen i Norrköping. Det är ett unikt fynd och vi frågar oss naturligtvis om det kan finnas ännu äldre bilder från länet. Kanske ni kan hjälpa oss med tips. Läs mer [här](#).

Är detta äldsta bilden från Östergötland?

Bild: Östergötlands museum

Kulturarvsdag i Norrköping

14 april samlades omkring 115 deltagare för Kulturarvsdag på Campus i Norrköping. Det var första gången vi var i universitetets lokaler, men fjärde gången som arrangemanget hölls i Norrköping.

Programmet svepte från kulturplanearbete regionalt till biblioteksarbete lokalt, från Rökstenen i sydväst till Norrköpings stadsmuseum i nordost. Engagerade föredragshållare och intresserade deltagare skapade en dag för nya idéer, goda kontakter och inspiration till fortsatt kulturarvsarbete i länet. Läs mer [här](#).

Kulturarvsdagen är viktig för att skapa kontakter.

Bild: Elisabeth Strömberg, Kulturarv Östergötland

Motalaelever arbetar med platser

Platengymnasiet i Motala samarbetar med UV-Öst i ett arbete med att väcka frågor kring hur platser skapas och ge perspektiv på hur grupper och individer använder dessa platser. Fokus i arbetet ligger på Motala ström och dess omgivning.

Via en blogg kan man följa hur arbetet fortskrider. Förutom besök, information och diskussion får eleverna också lägga ut sina egna platser på nätet. De läggs då ut på Riksantikvarieämbetets tjänst "Platsr" och kan nås av vem som helst som är intresserad. Läs mer [här](#).

Gymnasieelever lägger ut sitt arbete på nätet.

Bild: Göran Gruber, UV-Öst

Hembygdsförbundet har ny hemsida

Östergötlands hembygdsförbund håller på att lansera sin nya hemsida. Sidan är uppfärschad och innehåller en del nya delar. Tanken är att göra den mer tydlig och lämna utrymme för aktuella händelser.

Över 90 föreningar med över 20 000 medlemmar är med i Östergötlands hembygdsförbund så det är en mycket betydelsefull kulturarvsaktör som dessutom i år firar 70-årsjubileum. Läs mer [här](#).

Hembygdsförbundet, 70 år, har en ny hemsida.

Bild: Östergötlands hembygdsförbund

Register över fotografer

Nordiska museet bygger upp ett stort register över äldre svenska fotografer vars bilder finns bevarade vid arkiv, bibliotek och museer. Registret har utvecklats och underhålls av Foto-sekretariatet vid Nordiska museet och sker i samverkan med lokala och regionala intressenter.

För närvarande finns omkring 2 800 fotografer i registret och av dessa har omkring 200 varit verksamma i Östergötland. Registret innehåller uppgifter om fotograferna och innehåller ibland även exempel ur deras samlingar. Läs mer [här](#).

Forskning om Memmingsbygden

I trakterna mellan sjöarna Glan och Roxen låg en gång det gamla Memmings härad. Till häradet räknas Kullerstad, Kimstad, Vånga, Borg och Löt socknar. Sedan några år tillbaka bedriver en grupp kallad Memmingsforskarna dokumentationsarbete av bygdens historia. Föreningen har nu också en hemsida där man har börjat lägga ut material om sin forskning. Läs mer [här](#).

Hur låter egentligen Norrköping?

Norrköpings stadsmuseum har tillsammans med Linköpings universitet/KSM påbörjat en samtidsdokumentation av lokala ljudmiljöer. Syftet är dels att dokumentera stadens ljud för eftervärlden, dels att försöka sammanfatta stadens karaktär och själ genom dess ljud.

Man frågar sig: Vilka ljud är egentligen typiska för Norrköping? Är det rådhusklockan, spårvagnen, eller kanske publikljudet när Dolphins spelar sina hemmamatcher i basket? Du kan redan nu lyssna till några av dessa Norrköpingsljud och själv komma med förslag på sådana ljud som du tycker är speciella för Norrköping. Läs mer [här](#).

Ny broschyr för Kulturarv Östergötland

Nu finns en ny broschyr för Kulturarv Östergötland. Den gamla broschyren har hängt med i många år, men har nu fullgjort sin plikt. Den nya knyter väl an till den grafiska profil vi har på hemsidan och blev jättefin. I broschyren berättar vi kortfattat om syfte och verksamhet i vårt gemensamma nätverk. Vill du se hur vår broschyr ser ut? Läs mer [här](#).

Se dig om i kyrkorna

Vi har i länet hundratals kyrkor och dessa utgör en av hörnstenarna i vårt östgötska kulturarv. Tyvärr står många av dessa fantastiska byggnader alltför ofta tomma. Kyrkorna på Östra Vikbolandet har i en gemensam satsning lagt ut häftiga panoramabilder av kyrkorumen i de fem kyrkorna Jonsberg, Östra Ny, Rönö, Häradshammar och Östra Husby.

Kvaliteten på tjänsten är mycket bra. Du kan via datorn stiga in i kyrkorna och titta dig omkring utan att vara där. Förhoppningsvis lockar det till att sedan besöka dem i verkligheten. Det är de värda. Läs mer [här](#).

Övrigt

Folkbildningen i länet samordnas av Bildningsförbundet Östergötland. Tillsammans med dem och studieförbunden har Kulturarv Östergötland startat ett samverkansprojekt kallat "Kulturarv för alla". Läs mer [här](#).

I Valdemarsvik finns flera spännande föreningar som arbetar med sin alldeles speciella del av kulturarvet. Här finns bland annat Svenska Fergusonklubben Grälle som intresserat sig för en speciell typ av traktorer. Föreningen är nationell, men har sitt säte i Ringarum. Här finns också Valdemarsviks träbåtsförening som bildades år 2000 med syfte att främja båtlivet och låta träbåtskulturen leva vidare. Läs mer [här](#) och [här](#).

Maria Tesch är en av fotograferna i stort register.

Bild: Östergötlands museum

Är spårvagnen typisk för Norrköping?

Bild: Norrköpings stadsmuseum

En ny fin broschyr för Kulturarv Östergötland.

Bild: Kulturarv Östergötland

Valdemarsviksrodden 2010.

Bild: Valdemarsviks träbåtsförening